

In 22631 / 14/20
205

VERKORTE INLICHTINGEN SAMENVATTING. no. 3/61

GM/2517-0023.

Hollandia, 3 februari 1961.

Distributie:

- Hoofd Bur. Intl. Marinestaf ex. 1
- RNNLO S'pore ex. 2 dtkv HBIM
- G2 - HK Korps Mariniers ex. 3 dtkv HBIM
- G2 - Gen. Staf ex. 4 dtkv HBIM
- Hoofd MARID VI NNG ex. 5
- COSTRING ex. 6 - 7.

c.a.

Zonder toestemming van BDZ e.g. ERIS mag dit stuk niet worden vermeld of worden bekend. gesteld in het kader van goetbesseerde.

88. Troepensterkte en -verplaatsingen ADRI (t/m 31 december 1960).

RECTIFICATIE: In ISAM 1/61 blz. 5 werd het tekstgedeelte "Volgens een sterkteopgave tot andere diensten behoren" abusievelijk onder het hoofdstuk "KOANDAKAL" vermeld, i.p.v. onder het hoofdstuk "KODAM 8/BRAWIDJAJA".

KOANDASUM (Overbruggingscdo. Sumatra).

Volgens een Indon. persbericht werd begin december de functie van chefstaf Overbruggingscdo. Sumatra overgedragen door Kol. SABIRIN MOCHTAR aan Kol. A. THALIB. De nieuwe chefstaf is secretaris van het H.K. ADRI en lid van het "GOTONG ROJONG" parlement geweest. Kol. SABIRIN MOCHTAR werd naar de generale staf overgeplaatst.

KODAM 1/ISKANDAR MUDA (Militair gewest Atjeh).

Cdt.: Kol. MOH. JASIN.

In verslagperiode is gebleken, dat de officieren: Kol JASIN (was dzz. onbekend) en Kol. MOH. JASIN identiek zijn. Kol. MOH. JASIN was in 1953 chefstaf RI 17 en in 1956 leraar op de Staf en Cdo-school. In september 1957 ging hij naar de Verenigde Staten voor de studie "Defense Service Staff College" in Wellington Indiana. Betrokkene is thans cdt. van militair gewest Atjeh (ISAM 1/61, blz. 1).

KODAM 2/BUKIT BARISAN (Militair gewest Nrd. Sumatra).

Cdt.: Kol. DJAMIN GINTING.

Volgens een Indonesisch persbericht keerde het bataljon 121 begin november in Medan terug, na verschillende operaties o.c.v. Kapt. SALAMO TARIGAN in Nrd. Sumatra uitgevoerd te hebben. Behalve dit bataljon was dzz. via Indon. persberichten ook reeds het bestaan bekend geworden van de bataljons 123 en 124. Gezien het feit, dat in dit militair gewest reeds de organieke bataljons "A", "B", "C", "D", 133, 134, 137, 138 en 139 bekend zijn, zijn deze nieuwe bataljons (nog) niet in de slagorde opgenomen. De mogelijkheid bestaat n.l., dat enige van de bestaande bataljons een nieuwe nummering hebben gekregen, temeer daar van deze bataljons sedert lange tijd geen meldingen meer zijn ontvangen. De bataljons 121, 123 en 124 ageerden alle drie in het Tapanuli-gebied.

Het bataljon 325, dat sedert juni 1960 deel uitmaakt van RTP 01/SLW, keerde (volgens een Indon. persbericht) eind november naar West-Java terug en is vermoedelijk door het 324 bataljon afgelost (ISAM 1/61, KODAM 2).

KODAM 3/17 AUGUSTUS (Militair gewest Midden Sumatra).

Cdt.: Kol. SURJO SUMPENO.

Van het militair ressort 31 in militair gewest 17 Augustus was dzz. reeds het bestaan van mil. district 0312/Padang bekend (ISAM 12/60). Andere mil. districten die in verslagperiode werden getraceerd, zijn 0301/Kampar (Z.W. van Pakan Baru), 0306/? (in het gebied van Sungai Ipuh en Ampalu), 0307/? (in het gebied van Tabit Pandjang) en 0308/?. In het tot het militair gewest behorende Mobriggebied VI werd thans voor het eerst een nieuw Mobrigbataljon getraceerd, n.l. Mobrigbataljon 619. Het hoofdkwartier van het bataljon zal in Pakan Baru worden gevestigd. Hiermee zijn thans 12 van de 30 Mobrigbataljons bekend geworden. (Zie ook onder "MOBILE BRIGADE"). In eerder genoemde militaire districten 0306 en 0307 werd medio december een operatie uitgevoerd die onder het hfdst. "Militaire operaties" behandeld zal worden. Bij deze operatie waren echter twee bataljons betrokken die dzz. niet meer in de slagorde voorkomen. Het bataljon 132 (uit KODAM 2) kwam n.l. in april 1958 in opstand tegen de Centrale Regering. Hierna werden geen meldingen meer ontvangen, zodat het bataljon uit de slagorde werd verwijderd. Nu dit bataljon medio december in KODAM 3 ageerde, is het mogelijk dat bataljon 132 thans opnieuw is geformeerd, c.q. één van de twee letterbataljons is, die dzz. bekend zijn in KODAM 3, n.l. de bataljons "A" en "B". De laatste meldingen over deze bataljons werden resp. dec. en juli 1959 ontvanger. Bovenstaande geldt ook met betrekking tot het andere bataljon, n.l. bataljon 131, dat in maart 1958 in opstand kwam en ook niet meer in de slagorde is opgenomen. Alvorens beide bataljons in de slagorde op te nemen, zullen verdere meldingen worden afgewacht. Het bataljon 448 dat in januari/februari 1960 het 433 bataljon heeft afgelost (ISAM 3/60, KODAM 3) zal in januari 1961 naar zijn standplaats in KODAM 7 terugkeren. Aflosser is dzz. nog onbekend.

Volgens een Indon. persbericht arriveerde de oude staf van RTP 3/DIPONEGORO medio november o.c.v. Lnt.Kol. KARDJONO (dzz. bekend o.c.v. Lnt.Kol. KRISTOMO) in Semarang, na haar taak in West-Sumatra beëindigd te hebben. (Zoals bekend vertrok de nieuwe staf eind oktober naar KODAM 3).

Verder is in verslagperiode gebleken, dat in totaal drie (d.z.z. onbekende) FSO II bataljons reeds een jaar geleden terug hadden moeten keren naar KODAM 7. Dit is echter nog steeds niet gebeurd, daar het odo. van KODAM 7 moeilijkheden ondervond bij hun vervanging in Midden Sumatra i.v.m. het grote aantal bataljons dat reeds elders was gedetacheerd. Momenteel wordt in KODAM 7 een bataljon geformeerd, dat bestemd is voor Midden Sumatra. Hoewel ook hierover geen nadere bijzonderheden bekend zijn, betreft het hier mogelijk het bataljon ROI I (zie ISAM 1/61, KODAM 3).

KODAM 4/SRIWIDJAJA (Militair gewest Zuid-Sumatra).

Cdt.: Kol. SUWITO HARJOKO.

Volgens een communiqué vond eind november te Palembang de odo-overdracht over het militair gewest plaats van Kol. HARUN SOHAR aan Kol. SUWITO HARJOKO (CS. KODAM 14).

De reden hiervan zou zijn, dat Kol. HARUN SOHAR op last van Gen. NASUTION zijn ziekteverlof buitenslands moet doorbrengen (Sic!)

Medio december vond de Tg. Karang de cdo-overdracht over RI 6 plaats door Lnt.Kol. ARIFIN ACHMAD aan zijn opvolger Lnt.Kol. ANIMAN ACHJAT.

KODAM 5/DJAKARTA RAYA (Militair gewest Djakarta).

Cdt.: Kol. UMAR W. KUSUMAH.

Ter gelegenheid van de elfde verjaardag van dit militair gewest werd op 24 december op het Bantengplein te Djakarta een plechtigheid gehouden.

KODAM 6/SILIWANGI (Militair gewest West-Java).

Cdt.: Kol. ADJI IBRAHIM.

Na beëindiging van een operationele taak van 7 maanden keerde (volgens een Indon. persbericht) het bataljon 325 eind november uit KODAM 2 in West-Java terug. Vermoedelijk door bataljon 324 afgelost, dat medio november naar Nrd. Sumatra vertrok.

De detachering van het 2e bataljon paracommando's, die reeds eerder was uitgesteld, is thans toch doorgegaan. Eind december werd het bataljon voor een detachering van 4 maanden (aanvankelijk 6 maanden) naar Nrd. Celebes gezonden. De tijdsduur zal afhankelijk worden gesteld van de omstandigheden.

Eind december vertrokken een R.L.team en de Mobrigcie 5165 om resp. het R.L.team in KODAM 13 en Mobrigcie 5160 op Morotai af te lossen. N.a.v. een verzoek van cdt. KODAM 6 bestaat de mogelijkheid, dat het bataljon 513/BRAWIDJAJA tot maart 1961 in West-Java gedetacheerd blijft, daar de detachering van bataljon 301 bij de RTP 01/SLW nog niet is beëindigd. (Bataljon 301 verblijft sedert augustus 1960 in Nrd. Sumatra).

Medio december bevond zich een cie alg. reserve uit Midden-Java en gedetacheerd bij RI 9 op operatie in KOREM Tjeribon.

Volgens een Indon. persbericht levert de SPKAD (opl.school v.d. RPKAD te Batudjadar) jaarlijks 400 ADRI-parachutisten. De duur der opleiding die volgens zeggen een combinatie is van het Amerikaanse en Britse systeem, werd inmiddels van twee maanden op één maand gebracht. Er zou overigens nog steeds een tekort aan instructeurs heersen. Verder zou het "dropping"-gebied voor de para-opleiding in 1961 worden verbeterd met behulp van materiaal dat reeds uit Japan onderweg zou zijn, terwijl experts uit Japan en Engeland werden verwacht.

De cdt. van de SPKAD vertrok eind dec. naar Italië en enkele andere landen teneinde militaire installaties te bezoeken.

KODAM 7/DIPONEGORO (Militair gewest Midden Java).

Cdt.: Kol. PRANOTO REKSOSAMUDRO.

Volgens een aanwijzing bevindt zich een cie algemene reserve van RI 12 (Purwokerto, KODAM 7) in militair ressort Tjeribon (KODAM 6), alwaar zij is gedetacheerd bij RI 9 (Tjeribon).

Medio november arriveerde de oude staf van RTP III (divisie, DIPONEGORO) o.c.v. Lnt.Kol. KARDJONO (dzz. bekend o.c.v. Lnt.Kol. KRISTOMO) in Midden Java, na in KODAM 3 te zijn afgelost door de nieuwe staf.

In januari zal het bataljon 448 naar zijn standplaats in KODAM 7 terugkeren. Het bataljon werd/wordt door een dzz. onbekend bataljon in Midden Sumatra afgelost.

In Midden-Sumatra bevinden zich drie dzz. onbekende FSO II bataljons die reeds een jaar geleden vervangen moesten worden door bataljons uit KODAM 7. Tot dusverre is dit echter nog niet gebeurd, daar het militair gewest reeds 19 van de 24 bataljons elders heeft gedetacheerd. In KODAM 7 wordt momenteel een nieuw bataljon geformeerd, dat bestemd is voor KODAM 3. Mogelijk betreft het hier het bataljon ROI I (zie ISAM 1/61, KODAM 3).

KODAM 8/BRAWIDJAJA (Militair gewest Oost-Java).
Cdt.: Kol. SURACHMAN.

Berst thans is gebleken, dat Kol. SURACHMAN op 27 oktober zijn functie aan een tijdelijk plaatsvervanger, Kol. R. KARTIDJO heeft overgedragen i.v.m. ziekteverlof. M.i.v. 12 december hervatte hij weer zijn taak. In de derde week van december werden de volgende eenheden uit Oost-Java a/b van de "HONGKONG FIR" naar KODAM 13 verscheept:

- 1) Het bataljon 515 van RI 19, 903 man sterk (bestemd om het 523 bataljon af te lossen, dat sedert februari 1960 in KODAM 13 verblijft);
- 2) Een cie van de 5e Kaderschool, ter sterkte van 176 man, bestemd om als "demonstratie-cie" de cie "F" CPM te vervangen;
- 3) Een team van de Kern (soort kern-bemannings?) van de 1e batterij/2e bataljon Lua, ter sterkte van 22 man. (Zoals bekend werd de 1e batterij v.h. 2e bataljon Lua in september 1960 zonder vervanging uit Nrd. Cel. afgevoerd (ISAM 12/60). De taak van deze batterij ging daarbij over naar de Hanud batterij "H". Aangezien bij de batterij "H" echter een groot personeelstekort heerste, werd om aanvulling van het kader verzocht, terwijl tevens de mogelijkheid naar voren werd gebracht om voorlopig personeel van het 2e bataljon te lenen (ISAM 10/60, blz. 16). Het is derhalve aannemelijk dat thans aan eerdergenoemd verzoek werd voldaan door een deel van het kader naar KODAM 13 terug te zenden als kern-bemannings voor Hanud-btij "H");
- 4) Een peloton CPM (41 man; zeer waarsch. het voor specifieke MP-taken benodigde peloton; zie ISAM 12/60, blz. 10);
- 5) Twee pelotons VBDD afkomstig uit Malang, in totaal 30 man, bestemd voor aflossing.

In vorige verslagperiode werd melding gemaakt van het gereedmaken van een nieuw bataljon "GARUDA III", bestemd om "GARUDA II" in de Kongo af te lossen. Thans wordt gesproken over het bataljon "RAIDER GARUDA III", waaruit kan worden afgeleid, dat het bataljon een commando-opleiding ontvangt. Een bevestiging hiervan is overigens de toewijzing van 12 instructeurs van de school Para-Commando's ADRI (SPKAD te Batudjadjar) die voor de opleiding ter beschikking werden gesteld. (ISAM 1/61, blz. 5). De organieke sterkte van het bataljon bedraagt 1200 man, zeer waarschijnlijk aangevuld met 36 man VBDD-personeel. Momenteel bevindt zich bij "GARUDA II" een eenheid mariniers, die "detasemen STB" wordt genoemd. Voor wat betreft "GARUDA III" is sprake van een peloton STB 75 MM (bij de KKO is de TLV van 75 mm in gebruik en daar dit een anti-tankwapen is, gaat het hier vermoedelijk om een soort ondersteuningspeloton (NOOT: STB is wellicht vertaling van TLV, mogelijk Sendjava

Dit peloton heeft dezelfde stafindeling als de eenheid van "GARUDA II", terwijl het verder bestaat uit: PASKO-leden van het detachement KODAMAR IV (Surabaja) en de DL PPKKO, 20 nooddienstplichtigen en v.w.b. de artillerie: 1 officier, enige kaderleden en alle "matrozen" van de DL-artillerie PPKKO ALRI. Verder bestaat de mogelijkheid, dat het bataljon is gevormd rond het 504 bataljon. Hoewel er verschillende aanwijzingen hiertoe aanwezig zijn, is dzz. nog geen zekerheid verkregen.

Momenteel beschikt het militair gewest nog steeds over 28 bataljons. Eén van hen, het 522 bataljon, wordt op het ogenblik gereorganiseerd. Uiteindelijk wil men tot een aantal van 31 bataljons komen. Drie bataljons zijn nog in oprichting: de bataljons 529, 530 en 531.

Het bataljon 513 van RI 18 dat sedert augustus 1960 in het gebied van 8 RI/KODAM 6 werd gedetacheerd, zal vermoedelijk in maart 1961 naar zijn standplaats in Oost-Java terugkeren.

In verslagperiode werd een nieuw Mobrigbataljon in Mobriggebied IV getraceerd. Naast het 14e Mobrigbataljon (414) werd n.l. Mobrigbataljon 411/KOESNADI bekend. De beide tussenliggende bataljons buiten beschouwing gelaten, zijn thans 13 van de 30 (?) Mobrigbataljons bekend (Zie ook hfdst. "Mobiele Brigadé"). Dit nieuwe bataljon bevindt zich momenteel te Palopo.

De Mbrigcie 5139 (Pamekasan) loste Mbrigcie 5376 in Rantepao af, terwijl laatstgenoemde cie begin januari met de "LAWAK" naar Surabaja zou worden afgevoerd.

Volgens een Indon. persbericht werden in Manding (Djember) gevechtdemonstraties op het gebied van het leggen van hinderlagen, pelotonsaanvallen, e.d. gehouden. Aan de demonstraties namen leerlingen van het gevechtsopleidingscentrum van RI 19/BRAWIDJAJA deel.

KOANDAKAL (Overbruggingscdo. Borneo).

Op grond van een besluit van C.S. ADRI zal de ondersteuning op operationeel gebied door KALIMANTAN aan KODAM 14 worden beëindigd en overgaan naar KODAM 13. Dit houdt in, dat alle gevechtstroepen van Borneo uit Zuid-Celebes zullen worden teruggetrokken, met name het gevechtbataljon "Tg. Pura", dat uit eenheden van de bataljons 601 (KODAM 9, 1 cie), 602 (KODAM 12, 1 cie), 603 (KODAM 11, 1 cie), 604 (KODAM 10, 1 cie) en 605 (KODAM 10, 1 cie) bestaat. Het gevechtbataljon zal in KODAM 14 worden vervangen door een eenheid van dit militair gewest. Onderwijl zal begin januari een geheel nieuw gev.-bataljon naar KODAM 13 vertrekken; dit zal vermoedelijk uit 6 basiscieën gaan bestaan, i.v.m. de toestand in en de uitgebreidheid van het operatiegebied.

KODAM 9/MULA WARMAN (Militair gewest Oost-Borneo).

Cdt.: Kol. SUHARJO.

Volgens een sterkerapport bedroeg het aantal militairen in dit militair gewest over december 2451 man (in november 2441 man).

KODAM 10/LAMBUNG MANGKURAT (Militair gewest Zuid-Borneo).

Cdt.: Kol. HASAN BASRI.

In januari zal de Mbrigcie 5115 (Kolaka, Zd.Cel.) a/b van de "LARAT" naar Zuid-Borneo worden getransporteerd, vermoedelijk ter aflossing van een dzz. onbekende cie van het ex-Mobrig Korps 108, die met hetzelfde schip naar Palopo zal worden verscheept.

KODAM 11/TILONGKA BILA (Militair gewest Midden Borneo).

Cdt.: Lnt. Kol. ERMAN HARIRUSTAMAN.

Geen meldingen ontvangen.

KODAM 12/TANDJUNG PURA (Militair gewest West Borneo).

Cdt.: Kol. SUDARMO.

Geen meldingen ontvangen.

KODAM 13/MERDEKA (Militair gewest Noord- en Midden Celebes).

Cdt.: Kol. SUNANDAR.

KODAM 8 Begin januari arriveerden met de "HONGKONG FIR" uit het bataljon 515 (aflossing van bataljon 523); een "demonstratie-cie" van de 5e Kaderschool (detachering ged. 6 maanden als vervanging van de cie "F" CPM); een "team v.d. Kern" van de 1e batterij/2e bataljon Lua (aanvulling van het kader bij Hanud-batterij "H"); een peloton CPM ter ondersteuning van RPP 2 (zeer waarschijnlijk het voor specifieke MP-taken benodigde peloton, zie ISAM 12/60, blz. 10); twee pelotons VBDD, bestemd voor aflossing; uit KODAM 6: een team R.L. (aflossing van het oude team in Nrd. Celebes) en de Mobrigcie 5165 (aflossing van de Mobrigcie 5160 op Morotai).

Begin januari arriveerde het 2e bataljon para-commando's (RPKAD) a/b van de "ADRI IX" uit KODAM 6 in Nrd-Celebes voor een detachering van 4 maanden. (Zoals in vorige verslagperiode vermeld, werd deze detachering reeds eerder uitgesteld). Na aankomst werd in Manado een wapenschouw gehouden met deelname van een cie van bataljon 516 (sedert september in Nrd.-Celebes), de cie 1601 nooddienstplichtigen, de artillerie, de cavalerie, een peloton CPM en een peloton politie. (De operatieplannen t.a.v. het 2e bataljon para-commando's zullen onder "Militaire operaties in Indonesië" worden besproken).

In Gorontalo zou de cie "F" CPM a/b van de "HONGKONG FIR" worden geëmbarkeerd, na te zijn afgelost door eerdergenoemde "demonstratie-cie". Na 6 maanden zou deze laatste cie zonder vervanging naar Oost-Java worden teruggetrokken.

Medio december vond de odo-overgave plaats van bataljon 502 (fgd.cdt. Kapt. NUSY) aan bataljon 508 (cdt. Maj. MISTAR). Van het bataljon 508 dat in sector Midden-Celebes is gedислоceerd, verblijft de stafcie in Palu/Donggala, de 1e cie in Poso, de 2e cie in Parigi, de 3e cie in Toli-Toli, de 4e cie in Luwuk en de cie "B" (ondersteuningscie) in Donggala. Bataljon 508 behoudt zijn standplaats in Midden Celebes echter voor korte tijd. N.a.v. een besluit van C.S. ADRI zal het bataljon medio januari worden vervangen door het (nieuw te vormen) gevechtsbataljon "Tg. Pura" dat uit KODAM 14 naar KODAM 13 zal worden overgeplaatst ter versterking van de bataljons in Nrd. en Midden Celebes. De ondersteuning van operaties in KODAM 14 door het overbr. odo KALIMANTAN zal n.l. worden beëindigd, terwijl thans KODAM 13 deze hulp toebedeeld zal krijgen.

Na te zijn vervangen door een eenheid van KODAM 14, zal het gevechtsbataljon "Tg. Pura" naar Borneo worden afgevoerd, terwijl een nieuw gevechtsbataljon "Tg. Pura" begin januari zal vertrekken om de sector Midden-Celebes van het bataljon 508 over te nemen. Het bataljon 508 zal dan naar de Minahassa worden overgeplaatst. Gezien de toestand in en de uitgebreidheid van KODAM 13 bestaat de mogelijkheid dat het gev. bataljon "Tg. Pura" uit zes basiscieën zal worden samengesteld.

Onder KODAM 8 werd reeds melding gemaakt van het nieuwe Mobrigbataljon 411/KOESNADI, dat werd getraceerd in Mobriggebied IV en tevens het eerste dzz. bekende Mobrigbataljon is, dat elders is gedetacheerd. T.a.v. de Mobiele Brigade in KODAM 14 bestaat het plan, om de vier cieën van Mobrigbataljon 411, dat in Palopo (Zd. Celebes) verblijft, in januari 1961 naar de sector Gorontalo in KODAM 13 over te plaatsen en hen in KODAM 14 te doen vervangen door de Mobiele Brigade van dit militair gewest. Het is echter niet waarschijnlijk dat alle vier cieën in Nrd. Celebes zullen worden geplaatst. De detachering van Mobrigcie 5111/411 loopt n.l. ultimo februari ten einde. Vermoedelijk zal zij dan naar haar standplaats Surabaja worden teruggezonden en aan de hand van een voorstel bestaat nu de mogelijkheid, dat de Mobrigcie 5273 (Mobriggebied IV) in haar plaats in de sector Gorontalo zal worden gedetacheerd. Overigens was reeds bekend, dat Gorontalo sedert augustus 1960 geen troepen meer bezat (ISAM 10/60, blz. 8).

Resumé: in de tweede helft van 1960/januari 1961 zouden de volgende bataljons worden c.q. werden de v.bataljons in KODAM 13 gedetacheerd (chronologische volgorde):

- (1) een bataljon uit KODAM 14 (gevechtsbataljon 2/"HASANUDDIN"; verzoek hiertoe afgewezen i.v.m. de operatie "GUNTUR").
- (2) het bataljon 506 (ex-bat. "Y"/RAIDERS) uit KODAM 8 (detachering in oktober 1960 uitgesteld, wordt vermoedelijk pas in 1961 uitgevoerd).
- (3) het 2e bataljon para-commando's uit KODAM 6 (detachering in november 1960 uitgesteld en begin januari 1961 uitgevoerd).
- (4) een bataljon uit KODAM 16 (detachering onuitvoerbaar en vrijwel zeker geannuleerd).
- (5) het gevechtsbataljon "Tg. Pura" uit de KODAM's 9, 10, 11 en 12 (aflossing bataljon 508 in sector Midden-Celebes in januari 1961).
- (6) het Mobrigbataljon 411 (- 1 cie ?) uit Mobriggebied IV (KODAM 8) (aflossing bataljon 526 in sector Gorontalo in januari 1961).

N.B. De genoemde detacheringen die werden uitgevoerd of nog zullen worden uitgevoerd, vallen buiten de normale aflossingen in KODAM 13 die continu plaats vinden. Betreffende de organieke bataljons in dit militair gewest, zou het bataljon 758 in 1961 naar KODAM 14 overgaan en worden vervangen door het nieuwe (in oprichting zijnde) bataljon 759.

Begin december werd sector 1/RTP 1 door het 512 bataljon aan bataljon 528 overgedragen. Medio december vertrok het 512 bataljon naar sector 2, waar reeds bat. 521 is gestationneerd.

KODAM 14/HASANUDDIN (Militair gewest Z. Celebes).

Cdt.: Kol. ANDI JUSUF AMIR.

Behalve het gevechtsbataljon "Tg. Pura" zal ook het gevechtsbataljon "Udayana" uit KODAM 14 worden teruggetrokken. E.e.a. is het gevolg van het feit, dat de ondersteuning op operationeel gebied door resp. Borneo en KODAM 16 wordt beëindigd. De beide bataljons zullen worden vervangen door eenheden van KODAM 14. Het gevechtsbataljon "Tg. Pura" zal in KODAM 13 worden gedetacheerd, na in Borneo opnieuw te zijn geformeerd, terwijl gevechtsbataljon "Udayana" eveneens in januari 1961 in KODAM 16 zal worden geformeerd om vermoedelijk in Oost-Indonesië te worden ingezet.

Een dzz. onbekende Mobrigcie van het ex-Mobrigkorps 108 zal in januari 1961 uit Bandjarmasin naar Palopo worden getransporteerd ter (mogelijke) aflossing van de Mobrigcie 5115 die uit Kolaka naar Zuid-Borneo wordt overgeplaatst.

Over het nieuwe Mobrigbataljon 411/KOESNADI werd reeds onder KODAM 8 en 13 geschreven. Het is het eerste dzz. bekende Mobrigbataljon dat buiten het Mobriggebied waartoe het behoort, werd getraceerd (Palopo). De Mobrigcie 5111 behoort tot dit Mobrigbataljon.

Verder is in verslagperiode voor het eerst het bestaan van twee Mobrigbataljons in het Mobriggebied IX bekend geworden. Het zijn de Mobrigbataljons 924 en 925, resp. het 14e en 15e Mobrigbataljon, dat tot nu toe werd getraceerd. Het Mobrigbataljon 924 dat momenteel tijdelijk is gelegerd te Pabeng Baeng (Makassar), bestaat uit de cieën 5482, 5275 en 517. Het Mobrigbataljon 925 bestaat uit de cieën 5158, 5383 en 5792 en is tijdelijk gelegerd te Terlo Baru (Makassar). (Zie ook onder "Mobiele Brigade"). De Mobrigcie 5139 uit Oost-Java loste de Mobrigcie 5376 in Rantepao af. Deze laatste cie zou de plaats van Mobrigcie 5139 in Pamekasan innemen.

Van de zes KOREM's in Zuid-Celebes was tot nu toe nog één onbekend (ISAM 10/60, blz. 10). Deze blijkt thans KOREM 2/MATTIROWALIE te zijn. Het militair ressort 4/MANDAR werd in verslagperiode gesignaleerd onder de naam MAPPESONAE.

In december heeft de odt. van KOREM 4, Lnt.Kol. ANDI SELE, op eigen gelegenheid al zijn ondergeschikten, in totaal 1111 militairen, bevorderd tot de eerstvolgende rang. E.e.a. moet worden gezien als een vervolg op het incident met de 40 trucks (ISAM 12/60, blz. 11).

KODAM 15/PATIMURA (Militair gewest Molukken en Irian Barat).

Cdt.: Lnt.Kol. BUSIRI.

Medio december arriveerde het VERPEL cdo-troepen (ISAM 1/61, KODAM 15) op Ambon. Dit VERPEL blijkt nu (van ?) de cie "B" RPKAD te zijn en zal voortaan als zodanig worden aangeduid. (Zie onder "Mil. Operaties in de Molukken").

Eind december werd de opleiding van de tweede lichterij nooddienstplichtige recruten bij het 11e depot bataljon infanterie beëindigd. (De opleiding van de eerste lichterij werd medio oktober afgesloten.) De Mobrigcie 5165 arriveerde begin januari a/b van de "HONGKONG FIR" op Morotai ter aflossing van Mobrigcie 5160 die met hetzelfde schip naar Java zal terugkeren.

Volgens de in Maluku/Irian Barat circulerende geruchten zal de overplaatsing van Kol. PIETERS (zie ook ISAM 1/61, KODAM 15) reacties teweeg brengen van de zijde van Oud-RMS-aanhangers en functionarissen (spec. Molukkers) die zich fanatiek aan de kant van Kol. PIETERS scharen.

KODAM 16/UDAYANA (Militair gewest Kleine Sunda Eilanden).

Cdt.: Kol. SUPARDI.

Eind november vond in Mataram (Lombok) de inwijding plaats van het vaandel van KODAM 16, genaamd "GARUDA WIDJAJA". Tevens werd het cdo over de sector "B" overgedragen van Maj. SUGENG WIDJAJA aan Lnt.Kol. JUSUF.

Zoals eerder onder KODAM 14 vermeld, zal het gevechtsbataljon "UDAYANA" in het militair gewest Kleine Sunda Eilanden worden teruggetrokken aangezien de hulpverlening op operationeel gebied aan KODAM 14 zal worden beëindigd.

Het gevechtsbataljon zal opnieuw worden geformeerd en vermoedelijk in Oost-Indonesië worden ingezet. (nog onbekend waar!).

89. ADRI - algemeen.

Medio december zou te Medan een vergadering worden gehouden voor geheel Sumatra. Hierop zouden worden besproken:

- (1) bestudering en voorbereiding van een algehele vergadering voor Indonesië te Tjibogo, van een "briefing" te Solotigo en van een vergadering van de C.S. ADRI met alle oden militaire gewesten te Brastagi;
- (2) de opbouw van de organisatie van de Volksdefensie;
- (3) de indoctrinatie van het politiek manifest;
- (4) de coördinatie van de voorlichting.

De aannname van aspirant-vliegers van de ADRI vindt momenteel doorlopend plaats. Indien deze adsp.-vliegers de test (zie ook ISAM 1/61, ADRI ALGEMEEN) met gunstig gevolg hebben doorlopen, worden zij ondergebracht in een "pool" bij het det. vliegers van de ADRI, in afwachting van hun plaatsing welke afhankelijk zal zijn van hun vaardigheid.

Teneinde de verbinding en de snelheid van berichtgeving tussen de Molukken en Ambon te verbeteren, beijvert het gewestelijk bestuur van de P.T.T. zich voor een zelfstandige radiosectie.

Volgens een Indonesisch persbericht is Kol. J.W. SIAHAAN, deputy III, in november ten gevolge van een hartaanval te Surabaya overleden.

Volgens een besluit van president SUKARNO zal de noodtoestand onder civiel gezag op Bali en in Midden-Celebes m.i.v. 1 april 1961 worden opgeheven. De noodtoestand onder militair gezag zal overgaan in de noodtoestand onder civiel gezag in het bijzondere gebied Djocja en de gebieden van de 2e orde Bodjonegoro, Tuban, Lamongan, Pamekasan, Sampang, Sumenep en Bangkalan. De oorlogstoestand zal overgaan in de noodtoestand onder militair gezag in het gebied van de 1e orde Riau en het gebied van de 2e orde Surabaya en omstreken.

Volgens een Indonesisch persbericht vind in december te Tretes (Malang) een vergadering plaats, waarbij de vorming van 140 nieuwe infanteriebataljons werd besproken. Door de huidige sterkte van het leger aldus te verhogen, hoopt men tegen het eind van 1961 de militaire operaties te hebben beëindigd.

Van 6 tot 11 januari zal te Makassar een conferentie worden gehouden door de voorvechters voor de vrijheid van Irian Barat (de z.g. "West-Irian pioniers" of "Korps Perintis I.B."), afdeling Oost-Indonesië. Volgens een Indon. persbericht vertrokken drie ADRI-officieren vliegs-gewijs naar de Congo met het hoofdkwartier van de UNO als bestemming. Eveneens volgens een Indon. persbericht werd begin december te Batudjadar een demonstratie door de cavalerie gehouden. Aan het schijfschieten dat werd gedemonstreerd, werd deelgenomen door Stuart-, Panhard-, AMX-, Saladin- en Ferret-tanks.

In een Indon. persbericht werd toegegeven dat een groep militairen in Atjeh zou zijn gedeserteerd. Het aantal deserteurs, allen ex-volgelingen van de DI/TII, zou de 300 niet hebben overschreden. (Sic!).

90. MOBIELE BRIGADE

Met inbegrip van de laatste verslagperiode werden tot nu toe 15 van de minstens 28 Mobrigbataljons bekend. Volgens een Indonesisch persbericht zal uiteindelijk het aantal Mobrigbataljons 30 stuks bedragen. Amfibische en cavalerietraining zou in het Mobrig trainingscentrum te Porong plaats vinden. Verschillende politie-officieren zouden daartoe een negenmaandelijke opleiding in Quantico ontvangen. Onderwijl zouden in Porong elementaire landingsoefeningen worden gehouden waarbij wegens gebrek aan materiaal gebruik wordt gemaakt van vissersprauwen voortgetrokken door motorboten.

De vijftien dzz. bekende Mobrigbataljons zijn:

in Mobriggebied	II	:	203, 204, 205 en 206,
"	"	III	: 307 en 310,
"	"	IV	: 411 en 414,
"	"	VI	: 619,
"	"	VII	: 720,
"	"	VIII	: 822 en 823,
"	"	IX	: 924 en 925,
"	"	X	: 1028.

Het Mobrigbataljon 103/IV wordt thans niet meegerekend aangezien het een bataljon van de oude organisatie betreft. Mogelijk is het bataljon reeds naar Midden-Java teruggekeerd, ontbonden en overgegaan in een Mobrigbataljon volgens de nieuwe organisatie. Mobrigbataljon 310 (ISAM 1/61, blz. 3) zou hieruit kunnen zijn geformeerd.

91. MILITAIRE OPERATIES IN INDONESIE.a. SUMATRA

In de maand december werden twee operaties in het gebied van Sumatra uitgevoerd: de operatie "KOPER" ten N. van Medan en de operatie "PAMUNGKAS" bij Pakan Baru. De operatie "KOPER" (de eenheden die eraan deelnamen werden in ISAM 1/61 vermeld) vond plaats van 10 tot 25 december. De verliezen aan vijandelijke zijde waren: 60 man gesneuveld, 40 man doodgeschoten of verdronken, 26 man gevangen genomen en 1 mortier, 11 geweren, zes boten van 40 ton met dubbele motoren en drie tongkans buitgemaakt. Verder werd een boot van 30 à 40 ton door de AURI vernietigd en zouden honderden (?) vijandelijke bivakken in de as zijn gelegd. Aan eigen zijde zou slechts 1 sten verloren zijn gegaan. Daar vele opstandelingen in het kustgebied ten gevolge van de acties de bergen in waren gevlucht, zou de operatie in de tweede week van januari 1961 landinwaarts worden voortgezet.

(Het eerste deel van ?) de operatie "PAMUNGKAS" duurde van 11 tot 18 december. De plaatsen Sungai Ipuh en Ampalu in het gebied van militair district 0306 en Tabit Pandjang in het gebied van militair district 0307 werden bezet. De troepen die aan de operatie deelnamen waren in drie eenheden verdeeld: de GG 1 (twee cieën van bataljon 132 en één cie van bataljon 435), de GG 2 (één cie van bataljon 446) en de GG 3 (één cie van bataljon 131). (Zie ook onder "KODAM 3"). Gedurende de acties werden 15 man doodgeschoten (waaronder een majoor van de Krijgerraad) en 13 man gevangen genomen, alsmede 4 gezinnen waaronder zich dat van de resident/ex-burgemeester van Padang BACHTIAR bevond.

b. BORNEO.

In november waren drie pelotons van het 601 bataljon (Samarinda) naar het gebied Tenggarong gedirigeerd voor operationele doeleinden. Thans werden hoofdzakelijk acties in het zuidelijker gelegen deel van Z.O. Borneo gemeld. Eind ~~december~~ hadden verschillende vuurcontacten plaats bij Beruang, Separi en Punai met de troepen van G.P. IBNUHADJAR (hoofd van de DI/TII in Borneo). Er zou zijn gesignaleerd, dat deze leider, die de rang van Kol. heeft, van plan is om naar Grogot (Tanah-Grogot ?) op te rukken.

c. NOORD CELEBES.

De in oktober dzz. gesignaleerde operatie "SADAR", waarover in ISAM 12/60, blz. 19 melding werd gemaakt, heeft ook de daarop volgende 2 maanden voortgeduurd. Dit kan men aannemen aan de hand van de bespreking van de operatie "SADAR" tussen de chefstaf ADRI, de cdt. RTP 2, de chefstaf KODAM 13 en de wnd. gouverneur van Nrd. en Midden Celebes, die in december plaats vond. Mogelijk was de operatie "GOJANG II" (30 okt. - 30 nov.) een onderdeel ervan. Zeker is, dat de operatie "SADAR" medio december werd beëindigd. Zoals onder "KODAM 13" vermeld, arriveerde het 2e bataljon paracommando's begin januari in Nrd. Celebes. Volgens de bestane plannen zou de eerste operatie van dit bataljon worden gericht op het cdo. van WK 1 (Wehr-Kreise), het permestabataljon 11 te Gg. Dua Sandara (Klabat complex). WK 1 werd n.l. geacht sterk genoeg te zijn om met voldoende concentratie de posten en logistieke lijnen der regeringstroepen met succes te kunnen aanvallen. Bovendien zou WK 1 een basis van de Permesta voor strategische intelligence worden.

De operatie die nu door het bataljon zal worden uitgevoerd, kreeg de code-naam "MAHAKAM" en als een "nevenoperatie" bedoeld en als bijdrage tot de psychologische oorlogvoering. Tevens heeft deze operatie tot doel het bataljon van de RPKAD gevechtservaring op te laten doen.

De operatie "MAHAKAM" in Nrd Celebes en de operatie "GANESHA III" in Zd. Celebes zullen in januari 1964 gecombineerd en uitgevoerd worden.

145 Permesta-leden, die te Telli Manado waren ondergebracht, zijn door de cdt. van het militair gewest op vrije voeten gesteld.

d. ZUID CELEBES.

In januari zal in Zd. Celebes de operatie "GANESHA III" (CANESSA ?) worden uitgevoerd, die dan tevens met de operatie "MAHAKAM" in Nrd. Celebes zal worden gecombineerd. (de operatie "CANESSA 2" vond in juli/augustus plaats).

Bendeactiviteiten: In december werden verschillende bendeactiviteiten in Zuid-Celebes waargenomen. In het 2e militair ressort ageerde een bende onder leiding van de DI/TII-maj. SALE in de plaatsen Bubake en Tjirowali. Een bende o.l.v. een zekere BABANDA werd in de kuststrook bij Lamasi (KOREM 3) gesignaleerd, terwijl het gevechtbataljon TANDJUNG PURA succes boekte door in KOREM 5 30 man bij Sungai Balokasi gevangen te nemen. Verder zou de DI/TII te Palengu (bij Djenepono) prauwen van ca. 150 ton bouwen.

Een bende o.l.v. de DI/TII Kol ALIAT, bewapend met 100 diverse wapens, legde eind december een hinderlaag voor een convooi van de politie, dat op weg was van Sindjai naar Bonthain. Drie politiemannen en 8 burgers sneuvelden daarbij.

e. MOLUKKEN.

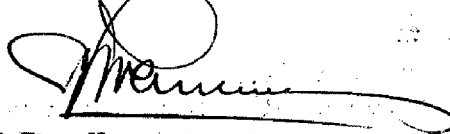
Eerst thans is gebleken, dat de cie (AURI) para's (ISAM 1/61, blz. 11) ten rechte de cie "B" RPKAD is. Aanvankelijk zouden deze cdo-troepen na aankomst (medio december) op Ceram tegen de RMS worden ingezet, hetgeen echter werd uitgesteld tot een latere datum. In plaats hiervan werd de cie ingescheept om op Morotai aan de operatie "MENA III" deel te nemen, die reeds begin november was begonnen.

Gedurende de eerste 2 weken van januari zou de cie "B" samen met twee pelotons van de cieën VII en VIII vliegveldbewakingstroepen een operatie bij Tjiu en Sopi (Nrd. Morotai) uitvoeren, als onderdeel van "MENA III".

Onderwijl werd eind december bij Tg. Djere (in Nrd. Halmahera) een actie ingezet met deelname van een cie bestaande uit 1 peloton van cie "D"/detachement 1 (voor de "vernietiging") en 2 pelotons van cie "C"/detachement 1 samen met 1 peloton van Mobrigcie 5121 (voor de afsluiting van de rebellen). De in jammerlijke staat verkerende bevolking (237 zielen) zou zich in dit gebied hebben samengetrokken.

In de periode van 26 november t/m 19 december hebben zich, als resultaat van de operatie "MENA - 3", in totaal 264 Per mesta-leden met 23 wapens en een radioset PRC-10 overgegeven. De achtervolging van de bende o.l.v. KUMONTOY duurde eind december nog steeds voort.

De Stafofficier inlichtingendienst
van de zeemacht in Ned.Nw.Guinea,

G.Th. Vermeulen.
LTZSD 1